

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเรื่องสภาพและปัญหาการพัฒนาบุคลากรในวิทยาลัยกลุ่มอาชีวศึกษาภาคใต้ สังกัดกรมอาชีวศึกษา วิธีดำเนินการวิจัยที่เสนอในบทนี้ ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของการวิจัย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการพัฒนาบุคลากรในวิทยาลัยกลุ่มอาชีวศึกษาภาคใต้ สังกัดกรมอาชีวศึกษา
2. เพื่อศึกษาปัญหาการพัฒนาบุคลากรในวิทยาลัยกลุ่มอาชีวศึกษาภาคใต้ สังกัดกรมอาชีวศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ผู้บริหาร และครู-อาจารย์ ในวิทยาลัย กลุ่มอาชีวศึกษาภาคใต้ สังกัดกรมอาชีวศึกษา จำนวนทั้งหมด 41 วิทยาลัย แบ่งประชากรออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มผู้บริหาร ได้แก่ ผู้อำนวยการ และผู้ช่วยผู้อำนวยการในวิทยาลัยกลุ่มอาชีวศึกษาภาคใต้ สังกัดกรมอาชีวศึกษา ทั้ง 41 แห่ง แต่ละวิทยาลัยประกอบด้วย ผู้อำนวยการ 1 คน และผู้ช่วยผู้อำนวยการ 4 คน ดังนั้นแต่ละวิทยาลัยจะมีผู้บริหาร 5 คน จะมีผู้บริหารจำนวนทั้งสิ้น 205 คน ซึ่งนำมาใช้เป็นประชากรทั้งหมด

2. กลุ่มครู-อาจารย์ จำนวน ครู-อาจารย์ในวิทยาลัย กลุ่มอาชีวศึกษาภาคใต้ สังกัดกรมอาชีวศึกษา ทั้ง 41 แห่ง มีครู-อาจารย์ จำนวนทั้งสิ้น 2,732 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตร $n = N/(1+Ne^2)$ ของยามาเน่ (Taro yamane) ที่ $e = 0.05$ (บุญธรรมกิจปริดาภิรสutti, 2531) จากจำนวนครู-อาจารย์ 2,732 คน ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างประชากร 349 คน

รวมกลุ่มประชากรในการวิจัยครั้งนี้ทั้งสิ้นจำนวน 554 คน โดยแยกเป็นกลุ่มผู้บริหาร 205 คน กลุ่มครู-อาจารย์ 349 คน

ในการสุ่มตัวอย่างกลุ่ม ครู-อาจารย์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. นำกลุ่มตัวอย่างที่ได้ 349 คน ไปคิดอัตราส่วนกับจำนวนครู-อาจารย์ทั้งหมด 2,732 คน จะได้อัตราส่วน 1:7.8 คน

2. นำอัตราส่วนนี้ไปหากกลุ่มตัวอย่างครู-อาจารย์ ในแต่ละวิทยาลัย

3. การสุ่มตัวอย่างครู-อาจารย์ ใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple random Sampling)

จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่จะต้องตอบแบบสอบถามในการวิจัย ประกอบด้วย

กลุ่มผู้บริหาร	จำนวน	205 คน
กลุ่มครู-อาจารย์	จำนวน	349 คน
รวมทั้งสิ้น		554 คน

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรของผู้บริหารและกลุ่มตัวอย่างของครู-อาจารย์ในวิทยาลัย กลุ่ม
อาชีวศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา

ที่	วิทยาลัยกลุ่มอาชีวศึกษาระดับมัธยมศึกษา	จำนวน ครู-อาจารย์	ประชากร-กลุ่มตัวอย่าง		รวม
			ผู้บริหาร	ครู-อาจารย์	
กองวิทยาลัยเกษตรกรรม					
1.	วิทยาลัยเกษตรกรรมนครราชสีมา	62	5	8	13
2.	วิทยาลัยเกษตรกรรมสกล	46	5	6	11
3.	วิทยาลัยเกษตรกรรมสงขลา	76	5	10	15
4.	วิทยาลัยเกษตรกรรมพัทลุง	77	5	10	15
5.	วิทยาลัยเกษตรกรรมนครศรีธรรมราช	47	5	6	11
6.	วิทยาลัยเกษตรกรรมสุราษฎร์ธานี	66	5	8	13
7.	วิทยาลัยเกษตรกรรมชุมพร	67	5	9	14
8.	วิทยาลัยเกษตรกรรมตรัง	76	5	10	15
9.	วิทยาลัยเกษตรกรรมกระบี่	44	5	6	11
10.	วิทยาลัยเกษตรกรรมพังงา	47	5	6	11
11.	วิทยาลัยเกษตรกรรมระนอง	32	5	4	9
12.	วิทยาลัยประมงสงขลาติณสูลานนท์	24	5	3	8
กองวิทยาลัยเทคนิค					
13.	วิทยาลัยเทคนิคยะลา	168	5	21	26
14.	วิทยาลัยเทคนิคปัตตานี	70	5	10	15
15.	วิทยาลัยเทคนิคนครราชสีมา	101	5	13	18
16.	วิทยาลัยเทคนิคสกล	87	5	11	16
17.	วิทยาลัยเทคนิคพัทลุง	123	5	16	21

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ที่	วิทยาลัยกลุ่มอาชีวศึกษาภาคใต้	จำนวน ครู-อาจารย์	ประชากร-กลุ่มตัวอย่าง		รวม
			ผู้บริหาร	ครู-อาจารย์	
18.	วิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช	110	5	14	19
19.	วิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานี	115	5	15	20
20.	วิทยาลัยเทคนิคภูเก็ต	106	5	14	19
21.	วิทยาลัยเทคนิคชุมพร	136	5	17	22
22.	วิทยาลัยเทคนิคตรัง	118	5	15	20
23.	วิทยาลัยเทคนิคกระบี่	42	5	5	10
24.	วิทยาลัยเทคนิคพังงา	56	5	7	12
25.	วิทยาลัยเทคนิคระนอง	59	5	8	13
26.	วิทยาลัยเทคนิคหาดใหญ่	131	5	16	21
กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา					
27.	วิทยาลัยอาชีวศึกษาปัตตานี	56	5	7	12
28.	วิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา	80	5	10	15
29.	วิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช	84	5	11	16
30.	วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี	61	5	8	13
31.	วิทยาลัยอาชีวศึกษาภูเก็ต	70	5	9	14
32.	วิทยาลัยศิลปหัตถกรรมนครศรีธรรมราช	41	5	5	10
กองการศึกษาอาชีพ					
33.	วิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส	24	5	3	8
34.	วิทยาลัยสารพัดช่างสงขลา	41	5	5	10

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ที่	วิทยาลัยกลุ่มอาชีวศึกษาภาคใต้	จำนวน ครู-อาจารย์	ประชากร-กลุ่มตัวอย่าง		รวม
			ผู้บริหาร	ครู-อาจารย์	
35.	วิทยาลัยสารพัดช่างตรัง	24	5	3	8
36.	วิทยาลัยสารพัดช่างพัทลุง	23	5	3	8
37.	วิทยาลัยสารพัดช่างนครศรีธรรมราช	7	5	1	6
38.	วิทยาลัยการอาชีพนครศรีธรรมราช	37	5	5	10
39.	วิทยาลัยการอาชีพหลวงประชากรราษฎร์นิกม	35	5	5	10
40.	วิทยาลัยการอาชีพปัตตานี	31	5	4	9
41.	วิทยาลัยการอาชีพตรัง	32	5	4	9
	รวม	2,732	205	349	554

กองแผนงาน กรมอาชีวศึกษา กองวิเคราะห์บุคลากร ปีการศึกษา 2533 สังกัดกรมอาชีวศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามส่วนนี้เป็นข้อมูล ส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามในด้านต่าง ๆ ได้แก่ เพศ อายุ ประเภทของสถานศึกษาที่สังกัดวุฒิทางการศึกษา อายุราชการ ตำแหน่งปัจจุบัน ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง คำถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-list) มีจำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 2 สภาพเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากร

แบบสอบถามส่วนนี้ เกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรวิทยาลัยกลุ่มอาชีวศึกษาภาคใต้ สังกัดกรมอาชีวศึกษา คำถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) มี 5 ตัวเลือก คือ

- 5 หมายถึง ได้ปฏิบัติจริงหรือเกิดขึ้นจริงมากที่สุด
- 4 หมายถึง ได้ปฏิบัติจริงหรือเกิดขึ้นจริงมาก
- 3 หมายถึง ได้ปฏิบัติจริงหรือเกิดขึ้นจริงน้อย
- 2 หมายถึง ได้ปฏิบัติจริงหรือเกิดขึ้นจริงน้อยที่สุด
- 1 หมายถึง ไม่ได้ปฏิบัติจริงหรือไม่เกิดขึ้นเลย

แบบสอบถามมีจำนวน 52 ข้อ โดยแบ่งตามเนื้อหา ดังนี้

การประชุมนิเทศ	มีจำนวน 7 ข้อ	คิดเป็นร้อยละ	13.46
การฝึกอบรมหรือประชุมเชิงปฏิบัติการ	มีจำนวน 8 ข้อ	คิดเป็นร้อยละ	15.38
การสัมมนาทางวิชาการ	มีจำนวน 6 ข้อ	คิดเป็นร้อยละ	11.53
การเผยแพร่ข่าวสารทางวิชาการ	มีจำนวน 5 ข้อ	คิดเป็นร้อยละ	9.62
การจัดสัปดาห์ทางวิชาการ	มีจำนวน 6 ข้อ	คิดเป็นร้อยละ	11.53
การส่งเสริมให้มีการศึกษาต่อ	มีจำนวน 7 ข้อ	คิดเป็นร้อยละ	13.46
การแต่งตั้งโยกย้ายสับเปลี่ยนหน้าที่การงาน	มีจำนวน 6 ข้อ	คิดเป็นร้อยละ	11.53
การศึกษาดูงานและสังเกตวิธีทำงาน	มีจำนวน 7 ข้อ	คิดเป็นร้อยละ	13.46

ตอนที่ 3 ปัญหาเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากร

แบบสอบถามส่วนนี้เกี่ยวกับปัญหาการพัฒนาบุคลากรในวิทยาลัยกลุ่มอาชีวศึกษาภาคใต้ สังกัดกรมอาชีวศึกษา คำถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) มี 5 ตัวเลือก โดยมีเกณฑ์ของระดับปัญหา ดังนี้

- 5 หมายถึง มีปัญหามากที่สุด
- 4 หมายถึง มีปัญหา
- 3 หมายถึง มีปัญหาน้อย
- 2 หมายถึง มีปัญหาน้อยที่สุด
- 1 หมายถึง ไม่มีปัญหาเลย

แบบสอบถามมีจำนวน 44 ข้อ เป็นปัญหาตามเนื้อหาตั้งแต่การปฐมนิเทศ การฝึกอบรม หรือประชุมเชิงปฏิบัติการ การสัมมนาทางวิชาการ การเผยแพร่ข่าวสารทางวิชาการ การจัดสัปดาห์ทางวิชาการ การส่งเสริมให้มีการศึกษาต่อ การแต่งตั้งโยกย้ายสับเปลี่ยนหน้าที่การงาน การศึกษาดูงานและสังเกตวิธีทำงาน ในตอนสุดท้ายของปัญหาแต่ละด้าน จะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด (open-ended) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามระบุถึงปัญหานั้นนอกเหนือจากที่มีอยู่ในรายการ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด หลักการและทฤษฎี เกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรแล้วกำหนดกรอบแนวคิดเบื้องต้นในการร่างแบบสอบถาม
2. นำแบบสอบถามที่จัดสร้างขึ้นไปปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอคำแนะนำในการตรวจแก้ไข แล้วปรับแก้
3. นำแบบสอบถามไปปรึกษาผู้ทรงวุฒิ เพื่อตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาและความถูกต้อง เหมาะสมของภาษา แล้วปรับแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา
4. นำแบบสอบถามไปใช้กับประชากร และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเพื่อไปขอความร่วมมือในการวิจัย จากกรมอาชีวศึกษา และขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถาม เพื่อการวิจัยแก่ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ ครู-อาจารย์ ในวิทยาลัยกลุ่มอาชีวศึกษาภาคใต้ สังกัดกรมอาชีวศึกษา จำนวน 41 แห่ง

2. ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามพร้อมด้วยหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากกรมอาชีวศึกษาถึงผู้บริหารวิทยาลัยในกลุ่มอาชีวศึกษาภาคใต้ สังกัดกรมอาชีวศึกษาทั้ง 41 แห่ง โดยส่วนหนึ่งส่งและรับคืนด้วยตนเอง อีกส่วนหนึ่งส่งและรับคืนทางไปรษณีย์ จำนวนแบบสอบถามรวม 554 ฉบับ

แบบสอบถามที่ส่งไปยังกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้รับคืนและเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ใช้ในการวิจัยได้จำนวน 454 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 81.94 ดังปรากฏรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 2 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป และได้รับคืน ใช้ในการวิจัยได้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	จำนวนที่ส่ง	จำนวนที่ได้รับคืน	คิดเป็นร้อยละ
กลุ่มผู้บริหาร	205	154	75.12
กลุ่มครูอาจารย์	349	300	85.95
รวม	554	454	81.94

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

2. ข้อมูลเรื่องสภาพเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากร วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนและความหมายของค่าคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

4.51-5.00 หมายถึง ได้ปฏิบัติจริงหรือเกิดขึ้นจริงมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง ได้ปฏิบัติจริงหรือเกิดขึ้นจริงมาก

2.51-3.50 หมายถึง ได้ปฏิบัติจริงหรือเกิดขึ้นจริงน้อย

1.51-2.50 หมายถึง ได้ปฏิบัติจริงหรือเกิดขึ้นจริงน้อยที่สุด

1.00-1.50 หมายถึง ไม่ได้ปฏิบัติจริงหรือไม่เกิดขึ้นเลย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

3. ข้อมูลเรื่องปัญหาเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากร วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนและความหมายของค่าคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

4.51-5.00 หมายถึง มีปัญหามากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง มีปัญหามาก

2.51-3.50 หมายถึง มีปัญหาน้อย

1.51-2.50 หมายถึง มีปัญหาน้อยที่สุด

1.00-1.50 หมายถึง ไม่มีปัญหาเลย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เสนอในรูปตารางประกอบความเรียง